

2007. évi 1. jogszabály

A lelkipásztorok képesítéséről és alkalmazásáról

És Ő adott némelyeket apostolokul, némelyeket prófétákul, némelyeket evangélistákul, némelyeket pedig pásztorokul és tanítókul: a szentek tökéletesbítése céljából szolgálat munkájára, a Krisztus testének építésére. (Ef 4,11–12)

ELSŐ RÉSZ

A LELKIPÁSZTOROK KÉPESÍTÉSÉRŐL ÉS ALKALMAZÁSÁRÓL

Első fejezet A lelkipásztorok képesítéséről

1. §. Lelkészi szolgálatra képesítést nyer az, aki:

a) a Magyar Református Egyház valamelyik teológiai intézetében végleges lelkészi képesítést nyert, és azt a Romániai Református Egyház Zsinata végrehajtási utasítása szerint érvényesíti;

b) bármely más református teológiai intézetben végleges lelkészi képesítést szerzett, és azt a Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet és az illetékes egyházkerület Igazgatótanácsa elfogadja, az előírt különbözeti vizsgák sikeres letétele után pedig a Zsinat az a) pont szerint érvényesíti. A különbözeti vizsgákat a lelkészképesítő egyházi vizsgabizottság előtt kell letenni;

c) más keresztyén egyházban szerzett lelkészi képesítést és egyházunkban kíván lelkészi szolgálatra jelentkezni. Ebben az esetben igazolnia kell, hogy áttért református egyházunkba, konfirmált, és valamelyik református egyházköztség önálló tagjai közé felvette. Az igazolások beérkezése után a kérvényező köteles két évi kiegészítő tanulmányt végezni a Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézetben, mint rendes hallgató. A kiegészítő tanulmányok diszciplináit a Teológia állapítja meg. A kérvényezőnek a kijelölt diszciplinák anyagából vizsgáznia kell. A különbözeti vizsgák letétele, képesítésének Zsinat előtti érvényesítése és valamelyik egyházkerületbe való befogadása után 1 évi gyakornoki szolgálatot teljesít, utána lelkészképesítő egyházi vizsgát tesz és a 4. cikkely értelmében kérheti felszentelését.

2. §. Aki a Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézetben szerez magiszteri végbizonyítványt, ennek keltétől számított 16 hónap alatt **magiszteri diplomavizsgát** kell tennie az érvényben levő vizsgaszabályzat szerint. Amennyiben a 16 hónap alatt nem tette le magiszteri diplomavizsgáját, az Egyházkerületi Közgyűléstől megfelelő indoklással kérheti annak engedélyezését a következő egyszeri alkalomra. Ha ez alkalommal sem sikerül vizsgáját letennie, végbizonyítványa érvényben marad, de gyakornokként nem alkalmazható.

A magiszteri diplomavizsga a Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet által összeállított szabályzat szerint történik.

A magiszteri diplomavizsga letétele után a gyakornoki szolgálatra jelentkező ünnepélyes fogadalmat tesz.

3. §. Aki magiszteri diplomavizsgáját sikeresen letette, 1 év kötelező gyakornoki szolgálat és ez idő alatt 4 továbbképző tanfolyamon való részvétel után egy éven belül köteles **lelkészképesítő egyházi vizsgára** jelentkezni. Amennyiben ezt elmulasztja, a legközelebbi Egyházkerületi Közgyűléstől engedélyt kell kérnie a vizsga letételére. A kitűzött vizsga időpontja egyszeri és utolsó. Ha ezen a vizsgán több mint 2 tantárgyból elégtelen osztályzatot kap, a lelkészképesítő egyházi vizsgát többé nem ismételteti meg, és lelkészi szolgálatra nem alkalmazható.

A lelkészképesítő egyházi vizsga az egyházkerületek által összeállított szabályzat szerint történik.

A lelkészképesítő egyházi vizsgára jelentkezők kötelesek parókus lelkészüktől (mentoruktól) minősítő és szolgálati bizonyítványt mellékelni.

Aki a magiszteri diplomavizsga letétele után igazgatótanácsi engedéllyel tanulmányokat folytatott valamelyik külföldi, hivatalosan elismert egyetemen vagy gyermeknevelési szabadságon van, annak ez az idő nem számít gyakoronoki időnek.

4. §. Akik lelkészi képesítést nyertek, és az Anyaszentegyház szolgálatában állnak, a legközelebbi Egyházkerületi Közgyűlés alkalmával tartott ünnepélyes istentiszteleten lelkészi esküt tesznek, lelkésszé szentelik őket. A lelkésszé szentelést (ordinációt), az Egyházkerületi Igazgatótanács útján az Egyházkerületi Közgyűléstől kell kérni a teljes képesítés igazolása, valamint az esperesi és presbitériumi ajánlás alapján.

Abban az esetben, ha az illetékes egyházkerületnek nem áll módjában a lelkészképesítő egyházi vizsgával rendelkezőket azonnal gyülekezeti szolgálatra kinevezni, akkor ezek rendelkezési állományba kerülnek. Akik a lelkészképesítés után rendelkezési állományban vannak, felszentelésüket csak alkalmazásuk után kérhetik.

Aki lelkésszé szentelését kérte, de arról elmaradt, a legközelebbi közgyűléstől, távolmaradásának igazolása mellett, azt újból kérheti. Aki a lelkészképesítő egyházi vizsga letételét követő két közgyűléstől nem kérte lelkésszé szentelését, vagy nem kapta meg azt, elveszti lelkészként való alkalmazásának jogát.

Önálló lelkipásztori és lelkész jellegű teológiai tanári állást csak felszentelt lelkészek tölthetnek be. Ha alkalmazásukkor még nem volnának felszentelve, állásukat az Egyházkerületi Igazgatótanács engedélyével csak ideiglenesen foglalhatják el. Véglegesítésükre nem kerülhet sor mindaddig, míg lelkésszé szentelésüket nem igazolják. Akit lelkésszé szenteltek, a jogszabály rendelkezései szerint választásra jogosult, illetve választható azokra a tisztségekre, amelyeket lelkészekkel kell betölteni.

5. §. A tudományos képzés és szakosodás a jelen jogszabály által biztosított joga minden lelkipásztornak. A szakmai továbbképzésen való részvétel kötelező és minden egyes alkalommal minősítéssel jár. Ezek rendszerét az egyházkerületek Igazgatótanácsának és a Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet tanári karának javaslatai alapján kidolgozott és a Zsinat által elfogadott rendelet szabályozza.

Második fejezet

A lelkipásztorok alkalmazásáról

6. §. 1. Önálló (teljes jogú) lelkipásztori állást tölt be:

- a) az egyházköztség önálló lelkipásztora/lelkipásztorai;
- b) az egyház joghatósága alá tartozó oktatási és karitatív intézmények teljes lelkészképesítéssel rendelkező lelkipásztorai, akik az illetékes egyházmegyébe bekebelezést nyertek;
- c) a missziói lelkipásztor, aki teljes lelkészképesítéssel rendelkezik, és valamelyik missziói egyházköztségben vagy más missziói szolgálatban működik;
- d) állami (kórház, börtön, hadsereg) vagy magánintézményekben alkalmazott lelkipásztor, aki teljes lelkészképesítéssel rendelkezik, és aki az illetékes egyházmegyébe bekebelezést nyert.

6. §. 2. Lelkészi állást tölt be

a) **a helyettes lelkész**, aki a lelkész akadályoztatása, közegyházi tisztségbe való megválasztása, tartós munkaképtelensége, hivatalból való felfüggesztése vagy a lelkészi állás megüresedése esetén a lelkészi feladatok önálló végzésére ideiglenes kinevezést kap;

b) **a beosztott lelkész** az, aki letette a lelkészképesítő egyházi vizsgát és aki a parókus lelkipásztor (principális) mellett, ennek felügyelete alatt teljesíti a lelkészi munkának rábízott részét. A beosztott lelkész **egyszer nyerhet kinevezést 2 évre**, ami a parókus lelkész kérésére legfeljebb 2 évvel hosszabbítható meg.

A gyakoronok nem tölt be lelkipásztori állást, hanem a lelkészképesítő egyházi vizsga letétele előtt 1 évig a parókus lelkipásztor (mentor) irányítása és felügyelete alatt gyakorlatot szerez a lelkészi munka minden ágában, és teljesíti a Teológiai Intézet által kitűzött tanulmányi feladatokat.

A lelkészképesítő egyházi vizsga után a beosztott és helyettes lelkészi szolgálatban eltöltött idő önálló lelképásztori szolgálati időnek számít.

7. §.

a) Egyházközségekben új lelképásztori állás létrehozását – a 2006. 1. jogszabály 3. cikkelyében rögzített eseteken kívül – a presbitérium kezdeményezésére az Egyházközségi Közgyűlés hagyja jóvá. Az állás szervezésének törvényességét a felsőbb egyházi testületek (az Egyházmegyei Tanács és az Igazgatótanács) ellenőrzik, és nyilvántartásba veszik.

b) Más lelkészi állások létrehozását az érintett intézmény vagy intézet kezdeményezi, és a közvetlen felső egyházi hatóságok hagyják jóvá.

Harmadik fejezet

A lelkészi jelleg hatályban tartása, illetve megvonása

8. §. Annak, aki sem lelképásztori, sem lelkész jellegű tanári állást nem tölt be, vagy attól megfosztották, lelkészi jellege megszűnik. Aki lelkészi jellegét hatályban kívánja tartani, a lakóhelyén illetékes egyházmegye közgyűléséhez kell folyamodnia. Ha a folyamodó foglalkozása a lelkészi hivatással összeegyeztethető és erkölcsi élete megfelelő, lelkész jellegének fenntartásáról, az igazolt és tényleges lakhelye vagy volt szolgálati helye szerint illetékes egyházmegyei közgyűlés javaslatára az Egyházkerületi Közgyűlés véglegesen határoz. A folyamodó köteles az illetékes presbitérium által kiállított, a lelkészi képesítés megszerzésének idejétől a folyamodás idejéig teljesített mindennemű szolgálatáról és erkölcsi életéről szóló bizonyítványt benyújtani.

Az így megszerzett lelkészi jelleg 5 évig érvényes. Ha ez alatt az 5 év alatt a lelképásztor nem áll vissza a szolgálatba, lelkészi jellegének hatályban tartását újból kérvényeznie kell.

Akinek lelkészi jellegét az Egyházkerületi Közgyűlés hatályban tartotta, megőrzi választhatósági jogát. Amennyiben újból lelkészi, illetőleg lelkészjellegű állást kíván elfoglalni, a nem lelkészi éveiről munkahelyi igazolást és a lakhelye szerinti presbitérium által kiállított erkölcsi bizonyítványt kell benyújtania az egyházmegye elnökségéhez. A megválasztás és az állás elfoglalása után az illetékes egyházmegyében bekebelezést nyer.

Az egyházi intézmények adminisztrációjában dolgozó és a nyugalomba vonult lelképásztorok lelkészi jellege hatályban marad.

9. §. Ha lelkészi jellegű személy a lelkészi hivatással össze nem egyeztethető foglalkozást folytat, erről az illetékes egyházmegyei tanács, előzetes felszólítás után, köteles jelentést tenni az Egyházkerületi Közgyűlésnek, mely az illető lelkészi jellegét felfüggeszti.

Ha valakit az egyházi fegyelmi bizottság a lelkészi hivatás viselésének jogától véglegesen megfoszt, annak lelkészi jellege is megszűnik. Az erre vonatkozó ítéletet az egyházkerület elnökségével közölni kell. Az egyházkerület elnöksége ezt a tényt tudomásulvételre közli a testvér egyházkerületek elnökségeivel.

MÁSODIK RÉSZ

A LELKÉSZI ÁLLÁSOK BETÖLTÉSÉRŐL

Első fejezet

Általános rendelkezések

10. §. Önálló lelképásztorrá választható az, aki teljes lelkészi képesítéssel rendelkezik, lelkészi szolgálatban áll, lelkészi jellegű tanári állást tölt be, vagy lelkészi jellegét hatályban tartotta és református egyházunk valamelyik egyházmegyéjének bekebelezett tagja.

Az önálló lelképásztorok első alkalmazását követi az illetékes egyházmegyébe történő bekebelezése, mely annyiszor megismétlődik, ahányszor a lelképásztor más egyházmegyében nyer alkalmazást.

Önálló lelképásztorok, missziói lelképásztorok, helyettes lelkészek, beosztott lelkészek, intézmények lelkészei, lelkészjellegű tanárok és egyházi adminisztrációban dolgozó lelkészjellegű tisztviselők alkalmazásuk előtt, minden alkalommal, a hatályos munkatörvénykönyv által előírt egészségi alkalmassági vizsgálaton vesznek részt.

11. §. Önálló lelkipásztor csak fegyelmi úton, jogerős ítélettel mozdítható el állásából.

Az önálló lelkipásztori állást, lelkészjellegű tanári állást betöltő lelkipásztorok nyugdíjazási korhatára 65 év (életév), ez nem érinti az állami törvények szerinti nyugdíjazási jogot.

A nyugalomba vonult lelkipásztor alkalomszerűen, püspöki vagy esperesi megbízatással meghatározott ideig lelkési szolgálatot végezhet.

12. §. Az Egyházkerületi Közgyűlés az érintett egyházközségi közgyűlés, illetve az illetékes egyházmegyei tanács javaslata alapján minősített egyházközségeket jelöl ki, amelyekbe önálló lelkipásztorrá csak az választható, aki előzőleg legalább 5 éven át önálló lelkipásztori szolgálatot teljesített. A gyermeknevelési szabadságon lévők és a lelkészjellegű tanári állásban, valamint az egyházi joghatóság alatti intézményekben dolgozó, lelkészjellegű, de nem lelkipásztori szolgálatot végző alkalmazottak így letöltött ideje nem számítható be ebbe az 5 évbe.

Az egyházközségek minősítését az egyházkerületi közgyűlés az egyházmegyék meghallgatása mellett 6 évenként végzi, alkalmilag meg nem változtathatja. A minősített egyházközség megosztása esetén az új egyházközség is minősített.

Második fejezet

A lelkési állás betöltésének előkészítése

13. §. A lelkési állás betöltendő:

- a) új állás szervezése,
- b) az állás megüresedése,
- c) csere esetén.

14. §. A lelkési állás megüresedik:

- a) a lelkipásztor más lelkési állásba való megválasztása esetén, a megválasztás jogerőre emelkedésével;
- b) a lelkipásztor az illetékes egyházmegye elnökségéhez benyújtott lemondása esetén, miután a lemondást tudomásul vette az elnökség;
- c) a lelkipásztor nyugdíjazása esetén, a nyugdíjvégzésben jóváhagyott időponttól;
- d) fegyelmi ítélet következtében történt áthelyezés vagy elmozdítás esetén, az ítélet jogerőre emelkedésével;
- e) halál esetén, a temetést követő naptól.

15. §. Csere útján akkor történik lelkipásztorváltás, ha az érintett egyházközségek lelkipásztorai és presbitériumai közmegegyezéssel kérik, és az egyházközségek közgyűlései jóváhagyják. A csere érvényességéhez az illetékes egyházmegyei elnökség engedélye szükséges. Cserét az egyházmegyei, illetve egyházkerületi elnökség is javasolhat az egyházközségek érdekében. A cseréhez a lelkészek, presbitériumok és a közgyűlések beleegyezése szükséges. Ha a cserét kívánó egyházközségek más-más egyházkerületben vannak, az illetékes esperesek tartoznak mindkét Egyházkerületi Igazgatótanács beleegyezését kérni.

A cserét engedélyező egyházhatósági határozatot annak keltétől számított 15 napon belül a templomi szószékről az érintett gyülekezetek előtt ki kell hirdetni.

16. §. A lelkipásztori állás megüresedése után az esperes 8 napon belül kiszáll az egyházközségbe, vagy megbízottat küld ki:

- a) intézkedik a szükséges leltározásról: az egyházközség ingó és ingatlan javainak leltár szerinti számbavételéről;
- b) elrendeli a lelkési fizetés és az egyházközség tartozásainak kiegyenlítését; mert addig a lelkési állás nem tölthető be, amíg az egyházközség tartozásait nem rendezte;
- c) intézkedik a lelkési teendők ideiglenes ellátásáról az érvényben lévő szabályok értelmében;
- d) gondoskodik a lelkipásztori díjlevél csonkítatlan fenntartásáról; ha a presbitérium az érvényben levő díjlevelet csonkítani akarná, akkor a díjlevelet a pályázat meghirdetéséhez az esperes állítja ki az egyházmegye levéltárában őrzött, egyházhatóságilag megerősített érvényes díjlevélről;
- e) elhalálozás esetén a kegyeleti idő tekintetében az egyházközséget a jogszabályok betartására utasítja;
- f) elrendeli a lelkipásztor-választási eljárás beindítását a jelen cikkelyben megszabott intézkedések megtételétől számított 8 napon belül.

17. §. A lelkipásztort az anyaegyházközségben választják az anya- és leányegyházközség érvényes választói névjegyzékében szereplő egyháztagok.

18. §. Lelkipásztort választani lehet:

- a) meghívás,
- b) pályázat útján.

A lelkipásztort választó egyházközség presbitériuma az esperesi felhívás után 15 napon belül köteles határozni arról, hogy a fenti eljárások közül melyikkel akarja betölteni a megüresedett lelkipásztori állást.

19. §. A meghívási, illetve pályázati eljárásból hivatalból ki kell zárni azt a lelképásztort:

- a) aki az előírt okmányokat nem mellékelte;
- b) aki szolgálati bizonyítványának tanúsága szerint fegyelmi eljárás alatt vagy állásváltoztatást kizáró fegyelmi ítélet hatálya alatt áll;
- c) akinek a törzskönyvi lapjából megállapítható, hogy a legutóbbi szolgálati helyét 2 éven belül foglalta el;
- d) akinek nincs meg a kellő szolgálati ideje (5 év) – ha minősített egyházköztségbe pályázik;
- e) aki a megüresedett egyházköztségben a megüresedést követően az esperes által kijelölt kísérő lelkész nélkül tartózkodott, vagy bármilyen lelképásztori szolgálatot végzett.

Aki választható és pályázni kíván, a megüresedett egyházköztségben helyettes, beosztott vagy beszolgáló lelkészi megbízatást nem vállalhat. Ha pedig ilyen helyettes vagy beosztott lelkész szolgál az egyházköztségben, az pályázási szándékát a megüresedés után azonnal köteles az esperesnek bejelenteni. Az egyházközség területén állandó hivatali szolgálatra alkalmazott lelképásztor, teológiai tanár, helyettes és beosztott lelkész, aki pályázni óhajt, a megüresedés ideje alatt is működési helyén maradhat, de az egyházköztségben semmiféle szolgálatot nem végezhet. E tilalom megszegése hivatalból való kizárási ok.

A meghívási, illetve pályázati eljárásból való kizárási ügyében a meghívandó okmányait felülvizsgáló bizottság (21. §) vagy a minősítő bizottság (27–28. §) szótöbbséggel dönt. A kizárt lelkész a kizárási határozat kézhez vételétől számított 8 napon belül az egyházmegyei fegyelmi bizottsághoz fellebbezést nyújthat be. Bizonyító nyilatkozatához köteles mellékelni a tanúk névsorát és a felmerülő költségek befizetését igazoló elismervényt. Az egyházmegyei fegyelmi bizottság az ügyet 21 napon belül köteles ítélettel eldönteni. Ha a fellebbező lelkészt vétkesnek találják, büntetése: egy évre szóló eltiltás bármilyen állásváltoztatástól. Az ítélet megfellebbezhető az egyházkerületi fegyelmi bizottságnál a költségek előzetes befizetésével. Az egyházkerületi fegyelmi bizottság 15 napon belül köteles jogerős határozatot hozni. A fegyelmi eljárás ideje alatt az állás betöltésének folyamata szünetel. Ha a fellebbező jogerős ítélettel felmentést nyer, az állás betöltésének folyamatát azonnal újra kell indítani, és a további eljárásban teljes joggal részt vesz a felmentett is.

Harmadik fejezet

Választás meghívás útján

20. §. A lelképásztori állás meghívás útján a következőképpen tölthető be:

A presbitérium összes, teljes jogú tagjainak kétharmada határozatilag, titkos szavazással a meghívást kimondja, és a meghívandó személyt általános többséggel, titkos szavazással megnevezi.

Az egyházközség presbitériuma a megnevezett jelöltet az esperes által bemutatkozó szolgálatra felkérheti, amely kizárólag közönséges vasárnapi istentisztelet végzésére szorítkozhat.

Az esperes a presbitérium kérésének kézhezvétele után, figyelembe véve a 21. cikkelyt, köteles a bemutatkozó szolgálatra felkért jelöltet azonnal értesíteni, és a bemutatkozó szolgálat pontos idejét közölni. Intézkedik, hogy a bemutatkozó jelölt a választó egyházköztségben egy lelképásztor kíséretében jelenjék meg, aki a bemutatkozó jelölt magatartását köteles ellenőrizni, és az esetleges visszaélésekért felelősséggel tartozik.

A beszolgáló lelképásztor a bemutatkozó szolgálatra presbitéri gyűlést hív össze, amelyen a bemutatkozó a kísérő lelképásztorral együtt jelenik meg. A presbitérium tagjai a bemutatkozó lelképásztorhoz kérdéseket intézhetnek, amelyekre ő a kísérő lelképásztor jelenlétében felel. Ezek a kérdések és feleletek a lelkészi szolgálattal kapcsolatosak, de a díjlevél tartalmára nem vonatkozhatnak.

A bemutatkozó jelölt és kísérője utazási költségeit a választó gyülekezet pénztára köteles megtéríteni.

21. §. Az esperes a presbitérium jelentésének beérkezése után a meghívottat felszólítja, hogy 8 napon belül terjessze be iratait.

Beterjesztendő:

- a) önéletrajz;
- b) mindkét lelkészi oklevél másolata;
- c) felszentelési bizonyítvány másolata, vagy annak elmaradását igazoló irat;
- d) egészségi alkalmassági vizsgálatról szóló igazolás;
- e) az esperes által kiállított szolgálati bizonyítvány, melyben igazolni kell azt is, hogy a meghívott nem áll fegyelmi vizsgálat vagy választhatóságát korlátozó ítélet hatálya alatt;
- f) az esperes által záradékolt törzskönyvi lap másolata;
- g) a meghívott nyilatkozata arról, hogy megválasztása esetén az állást elfogadja és elfoglalja;
- h) a szakmai továbbképzéseken való részvételt igazoló okirat.

Az iratok beérkezésétől számított 8 napon belül az esperes egy lelkészi és egy presbitéri fegyelmi bizottsági taggal együtt megvizsgálja az iratsomót, és minősíti a meghívott választhatóságát.

22. §. Az egyházközség által megnevezett lelkipásztor meghívásra való jogosultságának megállapítása után az esperes egy lelkészi és egy nem lelkészi tagból, lehetőleg egyházmegyei tanácsosból vagy fegyelmi bizottsági tagból álló bizottságot küld ki az egyházközségbe. A bizottság lelkészi tagja nem lehet a beszolgáló lelkipásztor. Az előzőleg két vasárnap a szószékről kihirdetett választás napján a bizottság a presbitériummal együtt megjelenik a választók gyülekezetében. A lelkipásztort választó közgyűlés a megjelentek számától függetlenül határozatképes. A bizottság lelkipásztor tagja istentiszteletet tart, melyen imádkozik a gyülekezet békéjéért és egyetértéséért. Ezután a bizottság ismerteti és megmagyarázza a jelen jogszabály meghívási eljárásra vonatkozó rendelkezéseit. Ezt követően titkos szavazást rendel el. A szavazáson csak a választók névjegyzékében szereplők vehetnek részt. Szavazati jogát mindenki csak személyesen gyakorolhatja.

A választáson a jelölt meghívását óhajtók „igen”-nel, az azt ellenzők „nem”-mel szavaznak. Amennyiben a jelenlevők többsége (fele + egy) „igen”-nel szavazott, a meghívást sikeresnek, ellenkező esetben meghiúsultnak kell kijelenteni. A szavazólapokat előzőleg le kell pecsételni. A szavazólapra az igen-t vagy a nem-et a szavazó írja rá. Az a szavazólap, melyen sem az „igen”, sem a „nem” nem szerepel, vagy mindkettő egyszerre jelenik meg, vagy amilyen egyéb feljegyzés is található, érvénytelen.

A választók személyazonosságának ellenőrzésével a presbitérium, a gondnok mellett, két presbitert is megbíz, akik megbízólevelüket a választást vezető bizottságnak bemutatják.

A szavazás módjára és a jegyzőkönyv vezetésére a jelen jogszabály idevonatkozó utasításai irányadóak (35–38. §). A szavazást az elrendeléstől számított 3 óra elteltével le kell zárni. Az elnökség a szavazás idejére a gyűlést felfüggeszti.

23. §. A megválasztott lelkipásztor csak akkor hagyhatja el előző szolgálati helyét, ha azt az egyházmegyei bizottság jelenlétében hivatalosan átadta, és az elbocsátó levelet az esperestől megkapta. A concessa (esperesi engedély) csak ezután adható ki.

24. §. Ha a választás meghívás útján meghiúsult, az esperes köteles haladéktalanul intézkedni a lelkészi állás pályázat útján való betöltéséről.

Abban az esetben, ha a meghívott vagy már megválasztott lelkipásztor valamilyen rendkívüli okból visszamondta a meghívást, a meghívási eljárás megismételhető. Ilyenkor a meghívást elfogadó, de azt a választás előtt visszamondó lelkipásztor 1 évre, a megválasztását visszamondó lelkipásztor 3 évre elveszti helyváltoztatási jogát, és a választással kapcsolatos költségeket köteles megtéríteni.

Negyedik fejezet

Választás pályázat útján

25. §. Ha a lelkipásztort választó egyházközség presbitériuma a pályázat mellett dönt, vagy ha a meghívás meghiúsult, az esperes 8 napon belül köteles pályázatot kiírni. Az esperes jelentésére a püspök 8 napon belül a pályázatot nyilvánosságra hozza.

Ennek tartalmaznia kell:

- az egyházközség, valamint a hozzá tartozó leányegyházak és szórványok nevét és lélekszámát;
- a munkaszerződés tervezetét, melynek tartalmaznia kell a presbitérium sajátos elvárásait is a lelkipásztori munkával kapcsolatosan (ha ilyenek vannak);
- a gyülekezet által havi rendszerességgel folyósított lelkészi javadalmat, valamint a díjlevél tartalmát;
- a pályázati határidőt, amely a közzététel dátumától számított 30 nap;
- az illetékes esperesi hivatal címét.

A pályázók iratgyűjtője a következőket kell, hogy tartalmazza:

- a) önéletrajzot;
- b) mindkét lelkészi oklevél másolatát;
- c) felszentelési bizonyítvány másolatát, vagy annak elmaradását igazoló iratot;
- d) a pályázó nyilatkozatát a presbitérium elvárásainak elfogadásáról;
- e) egészségi alkalmassági vizsgálatról szóló igazolást;
- f) az esperes által a pályázat közzététele után kiállított szolgálati bizonyítványt, melyben igazolni kell azt is, hogy a pályázó nem áll fegyelmi vizsgálat vagy választhatóságát korlátozó ítélet hatálya alatt;
- g) az esperes által a pályázati hirdetés megjelenése után záradékolt törzskönyvi lap másolatát;
- h) a szakmai továbbképzéseken, valamint a lelkészértekezleteken való részvételt igazoló okiratot;
- i) a pályázó tudományos, közéleti vagy más nem lelkészi tevékenységéről szóló beszámolót;
- j) nyilatkozatot arról, hogy megválasztása esetén az állást elfogadja és elfoglalja.

26. §. Az esperes a pályázati határidő letelte után 3 napon belül felkéri a választó egyházközség presbitériumát, hogy a minősítő bizottságban a 27. cikkely alapján résztvevő képviselőit és pótképviselőit 8 napon belül válassza meg.

27. §. A minősítést bizottság végzi, melynek elnöke az egyházmegye esperese vagy annak helyettese.

A minősítő bizottság az elnökön kívül az esperes által behívott egy lelkészi és egy presbiteri fegyelmi bizottsági tagból, valamint a választó egyházközség presbitériuma által kiküldött két képviselőből áll. Ez utóbbiak megbízólevele a küldő presbiteri gyűlés jegyzőkönyvének hiteles kivonata.

A bizottságot az esperes hívja össze, érvényes határozathozatalához a tagok általános többségének jelenléte szükséges.

A bizottságban nem vehet részt az, aki valamelyik pályázóval a jogszabály szerint érdekelttségben áll. A bizottság munkájáról pontos jegyzőkönyvet készít, amelyet egy tag hitelesít és a bizottság elnöke aláír.

28. §. A minősítő bizottság ülésén az összes pályázó teljes iratcsomóját ismertetni kell. Meg kell állapítani, hogy a 19. cikkely alapján kiket kell hivatalból kizárni. A kizárás tényét és okait jegyzőkönyvbe kell foglalni, és a kizárt pályázókkal haladéktalanul közölni kell. A minősítő bizottság döntése ellen a kézhezvételtől számított 8 napon belül az egyházmegyei fegyelmi bizottságnál lehet fellebbezni.

A bizottság határozatát és a minősített pályázók névsorát a jogerőre való emelés után haladéktalanul közölni kell az egyházközség presbitériumával és az egyházkerület püspökével.

29. §. A minősítés jogerőre emelkedése (8 nap) után a pályázók egymást követő hétköznapokon a presbitérium által meghatározott időpontban bemutatkozó szolgálatot végeznek a délutáni liturgia szerint. A sorrendet sorshúzással az egyházmegye elnöksége dönti el a presbitérium küldötteinek jelenlétében. Amennyiben 6-nál több pályázó van, a bemutatkozó szolgálatok a következő héten folytatódnak.

A pályázók a bemutatkozó szolgálat után elbeszélgetnek a presbitériummal a kísérő lelkipásztor jelenlétében. A kérdések és feleletek a lelkészi szolgálattal kapcsolatosak, és nem vonatkozhatnak a díjlevél tartalmára.

30. §. A választás napját az esperes tűzi ki a minősítő bizottság határozatának jogerőre emelésétől számított legtöbb 45 napra. A választói közgyűlés helyét és idejét két megelőző vasárnapon a szószékről a pályázók nevével és bemutatkozási sorrendjével együtt ki kell hirdetni.

31. §. A választás vezetésével az esperes megbíz egy lelkészi és egy presbiteri küldöttet. Ha a választói névjegyzékben szereplők száma 1000-en felül van, minden 1000 jogosult választó után még egy lelkészi és presbiteri küldöttet, mint szavazatszedő bizottsági tagot bíz meg. Egyik lelkészi küldött sem lehet azonos a beszolgáló lelkipásztorral. A választók személyazonosságának ellenőrzésére a presbitérium minden szavazatszedő bizottság mellé 2–2 tagot küld ki.

A választási eljárás ellenőrzésére minden küldöttséghez a jelöltek 1–1 bizalmi embere is küldhető.

32. §. A választás vezetésével megbízott lelkipásztor a választásra kitzűzött helyen és időben istentiszteletet tart, melyen imádkozik a gyülekezet békéjéért és egységéért. Ezután a bizottság elnöke ismerteti és megmagyarázza a választási eljárásra vonatkozó rendelkezéseket. Felolvassa az összes minősített pályázó lelkipásztor nevét, és felhívja a választókat a választásra. Az elnök elrendeli a választás elkezdését, a választás idejére a gyűlést felfüggeszti.

33. §. A választás titkosan történik. A presbitérium által összeállított szavazólapon minden választásra jogosult pályázó lelkipásztor nevének szerepelnie kell, a bemutatkozó szolgálat sorrendjében. Választói jogát mindenki csak személyesen gyakorolhatja.

34. §. A társegyházközségek esetében a választói közgyűlés egyidejűleg zajlik mindkét egyházközségben. A leányegyházközségeknél a szavazati jog kérdését a 17. cikkely szabályozza, amit az egyházmegye elnöksége a választás előkészítése során köteles figyelembe venni.

35. §. A szavazók személyazonosságát a presbitérium küldöttei és a bizalmi emberek ellenőrzik. Szavazásra a választók névjegyzékében szereplők jogosultak. A választást vezető bizottság ellenőrzi és a választói névjegyzékben megjegyzi azokat a választásra jogosultakat, akik szavazatukat leadták. Ezt a névjegyzéket csatolják a választási jegyzőkönyvhöz. A szavazást az elrendeléstől számított 3 óra elteltével le kell zárni. Ezt a választókkal előre közölni kell.

Amennyiben a szavazásra jelentkezők ellen a presbitérium küldöttei vagy a bizalmi emberek részéről kifogás merül fel, a szavazás elfogadása vagy elutasítása fölött az egyházmegyei bizottság dönt. A kifogás ellenére elfogadott, valamint a visszautasított szavazatokat az okok megjelölésével jegyzőkönyvbe kell foglalni.

36. §. A leadott szavazatokat és a fel nem használt szavazólapokat a bizottság összeszámolja.

Érvénytelen az olyan szavazat, amely egynél több névre szól, vagy amelyen nem minősített pályázó neve szerepel. Az érvénytelen szavazatokat az érvénytelenség okának megjelölésével jegyzékbe kell foglalni és megőrizni. Szavazólapot a kijelölt helyiségből kivinni nem lehet.

37. §. Azt a pályázót, aki a beadott érvényes szavazatok általános többségét (fele + egy) megnyerte, a választási elnökség az egyházközség megválasztott lelkipásztorának jelenti ki.

Ha a szavazatok csak két pályázó közt oszlottak meg, s azok egyenlő számú szavazatot nyertek, az azonnali sorshúzás dönti el, hogy ki legyen az egyházközség lelkipásztora.

Ha azonban a szavazatok többfelé oszlottak, s általános többséget egyik pályázó sem nyert, a legtöbb szavazatot nyert két pályázóra új szavazást kell elrendelni. Ha a második helyen egynél több pályázó ugyanannyi szavazattal bír, sorshúzás dönti el, hogy közülük melyiket vegyék fel a szűkebb szavazásra.

A szűkebb szavazást megszakítás nélkül azonnal le kell folytatni.

Amennyiben a szavazók egyszerű többsége a leadott szavazólapon minden pályázót kihúzott, a pályázat meghiúsult.

38. §. A választás eredményét a választási elnökség a helyszínen kihirdeti.

A választás lefolyásáról három példányban részletes és pontos jegyzőkönyvet kell felvenni, melyet a bizottság tagjai és a presbitérium küldöttei aláírnak. Az utóbbiak aláírás-megtagadása a választás érvényét nem érinti.

A jegyzőkönyv mindhárom példányát 3 nap alatt fel kell terjeszteni az összes iratokkal együtt az esperesi hivatalhoz. Az esperes a választás jogerőre emelkedése után a választás eredményét azonnal megerősíti, és a jegyzőkönyv egy példányát az egyházközségnek visszaküldi. Az egyházközségbe küldött példányt meg kell őrizni.

Az esperes a jegyzőkönyv egy példányát 3 napon belül az Igazgatótanácshoz felterjeszti.

Ötödik fejezet

Az esperesi engedély (concessa)

39. §. A választási eljárás akkor ér véget, ha az esperes annak lefolyását a választási jegyzőkönyv átvizsgálása után a jelen jogszabállyal megegyezőnek találja, és ha a választás ellen 15 napon belül nem fellebbeztek. Ekkor az esperes a megválasztott lelkésznek állása elfoglalására az engedélyt (concessa) kiadja. Ezt az engedélyt az esperes a díjlevél hivatalos másolatával és a választási jegyzőkönyv egy példányával a megválasztott lelkésznek – kézbesítési ív mellett – haladéktalanul megküldi. Ennek megtörténtéről az engedély másolatának csatolásával a választó gyülekezet presbitériumát is értesíti, és felszólítja, hogy az egyházközség lelkipásztori hivatalát és a lelkészi lakást a lelkésznek adja át, beköltözéséről gondoskodik.

Az esperes a concessát addig nem adhatja ki, míg a megválasztott lelkipásztor volt egyházközségének *átadásáról* hivatalos esperesi igazolást nem hoz. Az átadást mindkét egyházközségben akkor lehet megejteni, ha az ingó és ingatlan javak átvétele mellett a bizottság igazolja azt is, hogy a levéltár és az egyházi nyilvántartások rendben vannak.

Az esperes az engedély megadásáért vagy megtagadásáért, valamint a jogszabályban kijelölt határidők betartásáért az illetékes feyelemi bizottság előtt felelős.

Hatodik fejezet

A választás jogának átruházása

40. §. Ha valamelyik egyházközségben a lelkipásztori állást sem meghívás, sem pályázat útján nem sikerült betölteni, akkor a lelkipásztori állás betöltésének joga kifejezetten erre az egy alkalomra a püspököt illeti, aki az egyházközségbe lelkipásztort nevez ki.

A kinevezésről az egyházközséget és a lelkész megelőző esperesét hivatalosan értesíti, és a szükséges további lépéseket megteszi.

41. §. Ha valamely egyházközségben a megüresedett lelkipásztori állást az egyházközség sem meghívással, sem pályázat útján nem akarja betölteni, akkor az egyházmegyei tanács javaslata alapján a legközelebbi Egyházmegyei Közgyűlés titkos szavazással választ lelkipásztort.

Az ily módon véghezvitt választás eredményét a gyülekezet előtt a legközelebbi vasárnapon a templomi szószékről ki kell hirdetni.

Hetedik fejezet

A választás költségei

42. §. A lelkipásztori állás betöltésével járó minden költséget a választó egyházközség köteles viselni.

Nyolcadik fejezet

Az állás elfoglalása

43. §. Ha a megválasztott lelkipásztor előzetes nyilatkozata ellenére az állást nem foglalja el, köteles a választással kapcsolatos kiadásokat a választó egyházközségnek megtéríteni, és állásváltoztatási jogát 3 évre elveszti.

44. §. Ha a megválasztott lelkipásztor a választást elfogadta, köteles új szolgálati helyét a kitűzött határidőre elfoglalni.

Az egyházközség ingó és ingatlan javait, levéltárát és kimutatásait az addigi beszolgáló lelkipásztor presbiteri gyűlésen, hivatalos esperesi küldött jelenlétében adja át az új lelkipásztornak. Az átadás után az új lelkipásztort az esperes, illetve megbízottja ünnepélyes keretek között, istentiszteleten iktatja be hivatalába.

45. §. Az egyházközség köteles új lelkipásztorát családjával és minden ingóságával együtt beköltöztetni, esetleg annak megegyezés szerint útiköltségét előre megküldeni. Az egyházközség segédlelkészének költöztetési költségeit is fedezi, és számára szolgálati lakást biztosít.

46. §. A lelkipásztor az új egyházközségben legalább 3 évig köteles szolgálni. Ez idő alatt más állásra sem meghívás, sem pályázat útján meg nem választható. E tilalom alól az egyházkerületi elnökség 2 év után indokolt esetben felmentést adhat. Ha azonban az illető szolgálati helyet változtat, köteles az előbbi egyházközségnek megtéríteni a megválasztásával és költöztetésével kapcsolatban annak idején felmerült összes költséget.

47. §. Az újonnan megválasztott lelkipásztor köteles alávetni magát a kegyeleti időre vonatkozó rendelkezéseknek.

Kilencedik fejezet

A lelkipásztorok és lelkészek fegyelmi úton való áthelyezése

48. §. A lelkipásztorok és lelkészek fegyelmi úton való áthelyezését a Fegyelmi Szabályzat vonatkozó cikkelyei szabályozzák.

Tizedik fejezet

Szabálytalan választások

49. §. Ha a meghívás, illetőleg a pályázási eljárásról felvett jegyzőkönyvből és egyéb iratokból kétségkívül megállapítható, hogy az eljárás során lényeges alaki hibákat követtek el, nevezetesen:

- a) ha a meghívást kimondó presbiteri határozat nem volt szabályszerű;
- b) ha a meghívott a 19. cikkelyben megszabott követelményeknek nem tett eleget;
- c) ha a minősítő bizottság minden tagját nem hívták meg;
- d) ha a minősítő bizottságban az Alkotmány (Statútum) 8. cikkelyének 9. bekezdésében megjelölt személy is részt vett;
- e) ha a választást a szószékről nem hirdették ki szabályszerűen;
- f) ha a titkos szavazás érvénytelen választói névjegyzék vagy szavazólap alapján történt;
- g) ha a 22. és 31–38. cikkelyekben a titkos szavazásra előírt szabályokat nem tartották be.

Mindezekben az esetekben, és bármely más törvénybe ütköző eljárásban az egyházmegye elnöksége megállapítja a szabálytalanságot, és az eljárást az első szabálytalanság elkövetése előtt hozott határozatok érvényben hagyásával megismételteti.

Az egyházmegyei elnökség határozata ellen az 53. cikkely figyelembe vételével, 15 napon belül az illetékes fegyelmi bizottsághoz lehet fellebbezni. Az espereshez benyújtott fellebbezés tárgyában a fegyelmi bizottságnak 15 napon belül döntenie kell.

Tizenegyedik fejezet

Választás elleni panasz

50. §. A lelkipásztori állás betöltése tárgyában a meghívás vagy a választás eredményének kihirdetésétől számított 15 napon belül panaszt emelhetnek:

- a) a választó egyházközség szavazásra jogosult összes választóinak legalább 10%-a;

- b) a választó egyházköztség presbitériuma, egyszerű szótöbbségi határozattal;
- c) az egyházmegye és az egyházkerület jogtanácsosa;
- d) a választás vezetésére kiküldött egyházmegyei megbízottak;
- e) akit jogsérelem ért.

A panaszt az illetékes egyházmegye espereséhez kell benyújtani, aki köteles azt 8 napon belül, ha fegyelmi jellegű, az egyházmegyei fegyelmi bizottság elé, ha közigazgatási jellegű, akkor az egyházmegyei tanács elé terjeszteni.

51. §. Ha a lelkészi állás betöltése ellen a törvényes határidőn belül panaszt adnak be, az engedély (concessa) kiadását az esperes az ügy lezárásáig felfüggeszti.

52. §. A vizsgálat elrendelésére és lefolytatására a jelen jogszabály és a fegyelmi szabályzat irányadó.

53. §. A választást semmissé kell nyilvánítani:

- a) ha az 49. cikkelyben felsorolt szabálytalanságokat elkövették, és az egyházmegyei elnökség nem rendelte el az eljárás megismétlését;
- b) ha a pályázatból egyeseket szabálytalanul kizártak;
- c) ha a megválasztott lelkipásztornak nem volt szabályos minősítése;
- d) ha a megválasztott lelkész a meghívás vagy pályázathirdetés napjáig előbbi szolgálati helyén 3 évet nem töltött el, s ez alól előzetes felmentést nem nyert;
- e) ha a bizottság nem a törvényesen megválasztottat hirdette ki a választói közgyűlésnek;
- f) ha a megválasztott lelkipásztor a lelkészi állás megüresedése után az egyházköztségben lelkészi szolgálatot végzett;
- g) ha a megválasztott lelkipásztor lelkésztársainak tisztességét, jó hírnevét csorbította;
- h) ha a megválasztott lelkipásztor szavazatokat vásárolt vagy a választókat megvesztegette;
- i) ha megállapítható, hogy az eljárás során azért követtek el a választás befejezését késleltető hibát, vagy azért választottak olyan lelkészt, aki a választást később visszautasította, hogy az így nyert idővel választható legyen valaki, aki a szabályszerűen megtartott választáson választható nem lett volna, s azt utóbb meg is választották.

Tizenkettedik fejezet

Büntető intézkedések

54. §. Azt a lelkipásztort, tekintet nélkül arra, hogy megválasztották vagy sem, aki az 53. cikkely c), d), f), g), h), i) pontjában találtak vétkesnek, a választási eljárás további részéből ki kell zárni, és ellene fegyelmi eljárást kell indítani.

55. §. Ha a lelkészválasztási visszaélések megállapítása rendjén a fegyelmi bizottság valamely lelkipásztor vagy lelkész jellegű személy választhatósági jogát felfüggesztette, az illetékes esperes tartozik ezt a rendelkezést jogerőre emelkedés után az illető lelkipásztor törzskönyvi lapjába bejegyezni, és arról a püspöki hivatalt értesíteni.

56. §. Ha a választás elleni panaszt késés miatt elutasították, de az fegyelmi vétséget tartalmaz, a fegyelmi eljárást határidőn belül meg kell indítani.

Tizenharmadik fejezet

A beosztott és helyettes lelkipásztorok, valamint a gyakornokok alkalmazása

57. §. A beosztott lelkészt a püspök nevezi ki 2 évre, amit a parókus lelkész kérésére legfeljebb 2 évvel hosszabbíthat meg. A beosztott lelkészi szolgálat legtöbb 4 évig tarthat, ez idő alatt a püspök öt bármikor áthelyezheti.

A gyakornokot a püspök helyezi ki egy évre.

58. §. A helyettes lelkészt a püspök nevezi ki, az esperes kérésére.

Ilyen minőségben csak az alkalmazható, aki az egyházi lelkészképesítő vizsgáját sikeresen letette.

A helyettes lelkészek tisztüket a rendes lelkészek önállóságával és felelősségével viselik, szolgálati bizonyítványukat az esperestől kapják.

59. §. A helyettes lelkészeknek szolgálati helyükre való költözésük költségeit az érdekelt egyházközségek fedezik.

60. §. A helyettes és a beosztott lelkészek fegyelmi eljárás tekintetében, mint az önálló lelkipásztorok, a fegyelmi jogszabályok alá tartoznak.

Tizennegyedik fejezet

A missziói lelkészi állás betöltése

61. §. A missziói lelkipásztori állásra az egyházmegyei tanács hirdet és bírálja el a pályázatot. A pályázat nyertesét a püspök nevezi ki.

62. §. A missziói lelkipásztorok pályázatának elbírálásakor figyelembe kell venni:

- a) a missziói munkakörben már eltöltött időt;
- b) a huzamosabb önálló lelkészi szolgálatot;
- c) a szükséges nyelvismeretet.

Tizenötödik fejezet

Intézeti, egyesületi lelkipásztori állások betöltése

63. §. Az egyházi intézmények, intézetek és egyesületek által fenntartott lelkipásztori állásokra az illető intézmény hirdet pályázatot, és azt a létrehozó egyházi testülettel közösen bírálja el. A pályázat nyertesét a püspök nevezi ki.

A püspök a kinevezett lelkipásztor személyi adatait törzskönyvezés végett közli az illetékes egyházmegye esperesével, és ennek alapján őt az egyházmegyébe bekebelezik.

64. §. Az állam által fenntartott intézményekben létező lelkipásztori állásra az egyházmegye hirdet pályázatot, melyet az egyházmegyei tanács bírál el. A pályázat nyertesét a püspök nevezi ki.

A püspök a kinevezett lelkész személyi adatait törzskönyvezés végett közli az illetékes egyházmegye esperesével, és ennek alapján őt az egyházmegyébe bekebelezik.

Tizenhatodik fejezet

A kegyeleti idő

65. §. A lelkipásztor özvegyét és kiskorú árváit a halál napjára következő hónap elsejétől számított fél éven át (kegyeleti idő) megilleti a parókián az addig biztosított szolgálati lakás egy részének, illetve a kert használatának joga. A kegyeleti idő alatt a jövedelem nélküli özvegyet segély címén megilleti az egyházközség részéről az országos minimálbérnek megfelelő összeg.

66. §. Ha a lelkipásztor állásváltoztatás közben hal meg: ha már elfoglalta új szolgálati helyét, a kegyeleti időben járó kötelezettség az új egyházközséget, ha még nem foglalta el, a régi egyházközséget terheli.

67. §. A kegyeleti idő lejártával a lelkipásztor hátra maradt hozzátartozói kötelesek a szolgálati lakást elhagyni és személyi ingóságaitól kiüríteni. Ellenkező esetben a szolgálati lakásokra vonatkozó jogszabályok értelmében az egyházközség köteles beindítani a kilakoltatási eljárást.

Elhunyt lelkipásztor lakással nem rendelkező özvegye és eltartott gyermekei előjogot élveznek az egyházi tulajdonban levő lakások igénylésénél.

ZÁRÓ RENDELKEZÉS

68. §. Jelen jogszabály 2008. március 31-én lép hatályba. Az 1948-as Statútum és a 2000. évi Kánon ezzel ellentétes cikkelyei érvényüket veszítik. A 2000. évi Kánon 2. főrészének 3. része (74–87. §) érvényben marad.

**Elfogadta a Romániai Református Egyház 2007. február 12-én
Kolozsváron megnyílt Zsinata**

1. ülészakának 2. ülésén

**Módosította a Romániai Református Egyház Zsinata
a 2011. február 14-én tartott rendkívüli ülésén**

Kelt Kolozsváron, 2007. december 5-én.

**Dr. Pap Géza
elnök-püspök
Erdélyi
Református Egyházkerület**

**D. Tőkés László
elnök-püspök
Királyhágómelléki
Református Egyházkerület**

**Tonk István
elnök-főgondnok
Erdélyi
Református Egyházkerület**

**Kovács Zoltán
elnök-főgondnok
Királyhágómelléki
Református Egyházkerület**